

Skitse til ændringsforslag vedrørende offentlighed

- 1) § 29, stk. 2, udgår.
- 2) *Ny § 30:* Paragraffen affattes således:
Møder i undersøgelseskommissioner og møder i retten foregår for lukkede døre. Retten, samt undersøgelseskommissioner, der behandler sager efter kapitel 5, kan dog bestemme, at møder skal være offentlige, hvis de hensyn, der taler for dørlukning, herunder navnlig hensyn til sagens oplysning og hensyn til rimelig beskyttelse af afhørte mod uforholdsmæssige belastninger, findes at burde vige for væsentlige modstående hensyn. Der skal herved navnlig lægges vægt på, om der er særlig grund til at antage, at det vil have væsentlig betydning, at offentligheden før afgivelse af beretning efter § 32 får nærmere oplysninger om den sag, der undersøges, eller om undersøgelsesforløbet.
- 3) § 30, stk. 2 bliver til § 31, stk. 2.

Udkast til bemærkninger

Efter lovforslagets § 29, stk. 2, og § 30 skal såvel møder i undersøgelseskommissionerne som retsmøder foregå for lukkede døre.

En forholdsvis udførlig begrundelse for disse bestemmelser er givet i lovforslagets bemærkninger, som modsvarer betragtningerne i betænkningen om undersøgelsesorganer, s. 87-89 og 144-146.

Udvalget kan i væsentlig grad anerkende vægten af disse betragtninger og dermed også tilslutte sig en hovedregel om, at de omtalte møder skal foregå for lukkede døre.

Udvalget er imidlertid betænkelig ved gennemførelse af en helt fast regel, der udelukker enhver mulighed for offentlige møder og dermed betegner en markant vending i forhold til retsplejelovens § 21 og § 21 a, hvorefter møder i kommissionsdomstole og undersøgelsesretter som hovedregel er offentlige.

De hensyn, som efter lovforslagets bemærkninger tilsiger, at møderne holdes for lukkede døre, navnlig hensynet til sagens oplysning og hensynet til involverede personer – taler typisk for, at møderne holdes for lukkede døre. Men disse hensyn taler ikke med samme vægt i alle sager, og der bør, bl.a. af denne grund, efter udvalgets opfattelse være mulighed for at foretage en afvejning af hensynene over for de hensyn, der med en vis vægt vil kunne tale for, at møderne afholdes som offentlige møder.

Derfor foreslår udvalget en bestemmelse, hvorefter retten og dommerledede undersøgelseskommissioner kan bestemme, at møderne skal være offentlige, hvis de omtalte hensyn, der typisk taler for dørlukning, findes at burde vige for modstående hensyn. Der peges herved på tilfælde, hvor der er særlig grund til at antage, at det vil have væsentlig betydning, at offentligheden før afgivelse af beretning efter § 32 får oplysninger om »den sag, der undersøges« eller om »undersøgelsesforløbet«.

Med det førstnævnte kriterium sigtes til tilfælde, hvor der er særlig grund til at antage, at der knytter sig en væsentlig offentlig interesse til information – også før beretningsafgivelse – om, hvad der er sket inden for det pågældende funktionsområde i det ministerium/eventuelt en anden institution, som undersøgelsen omfatter. Det kommer herved i betragtning, at de omtalte undersøgelser, når de omfatter ministre, typisk er et led – ofte en fortsættelse af – en politisk proces, herunder et samspil mellem Folketinget og vedkommende minister, hvortil der knytter sig en betydelig og legitim offentlig interesse. Spørgsmål om anvendelse af den nævnte undtagelsesregel vil således navnlig kunne opstå i sager, der i markant grad er »politiske«, og/eller har tidligere eller nuværende ministre – og ikke embedsmænd – som de involverede hovedpersoner. Sager, der angår spørgsmål om, hvorvidt en minister i forhold til Folketinget eller folketingsudvalg har overholdt eller tilsidesat sin sandhedsforpligtelse